

Lagring, sektorskoppling, infrastruktur

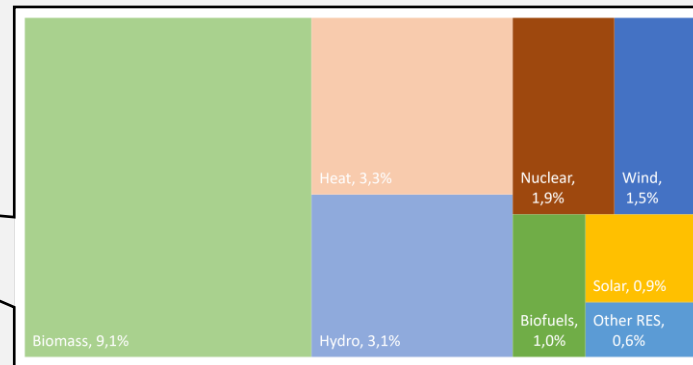
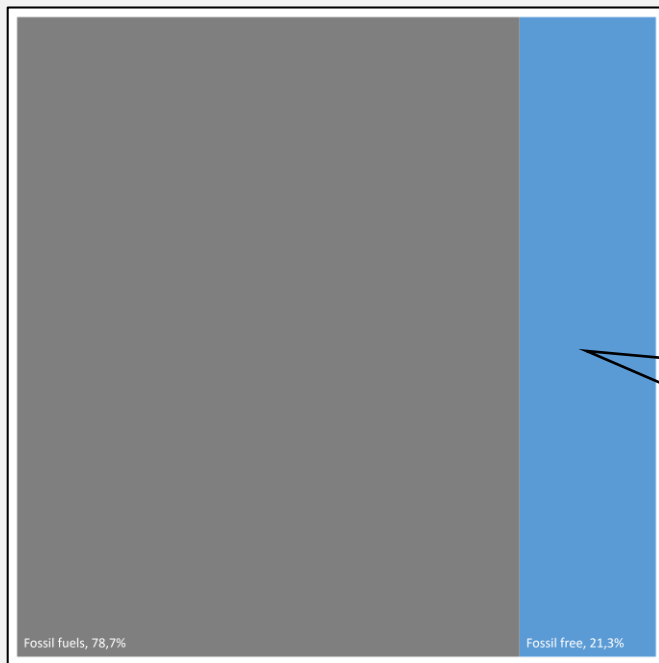
- en överblick

Mikael Nordlander
Director, Industry Decarbonisation

Globalt perspektiv

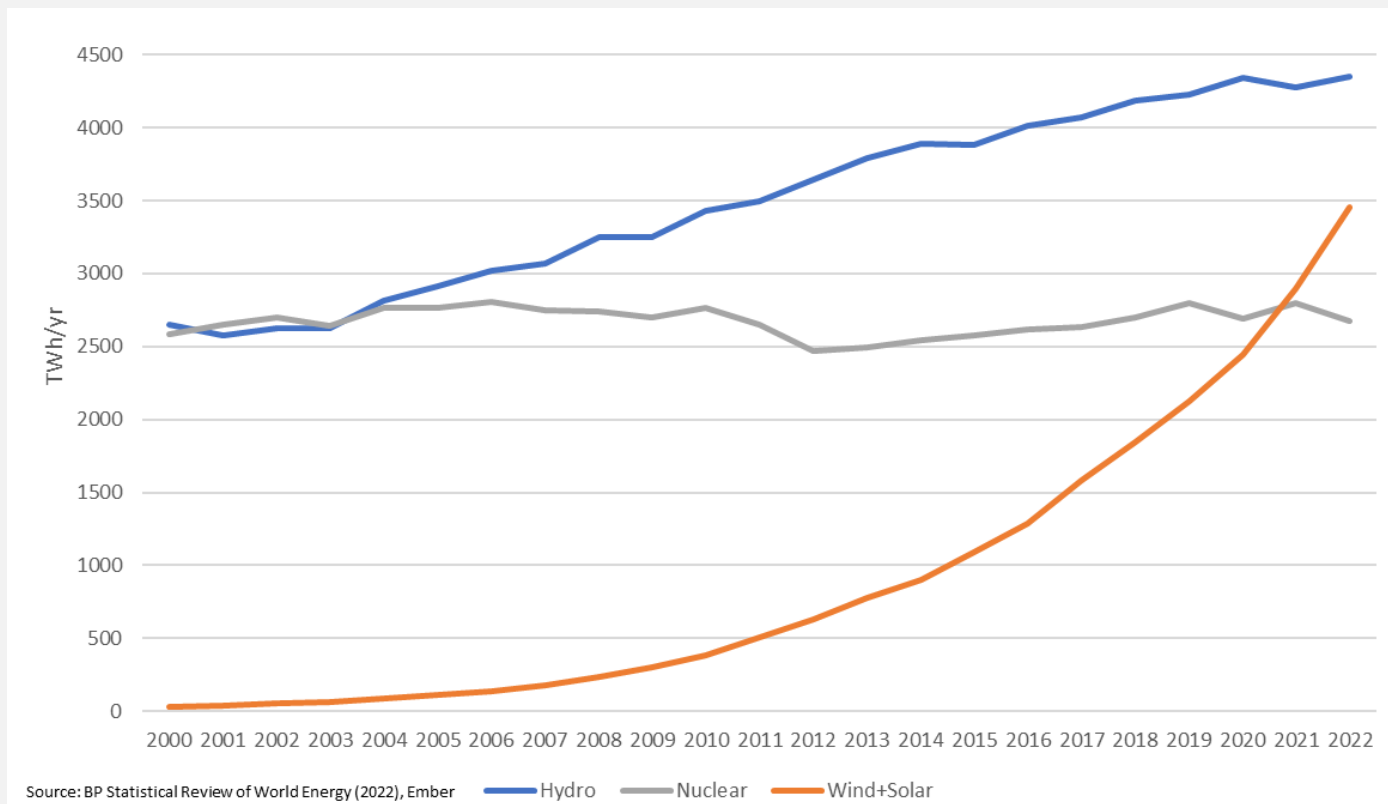
Världen är inte på rätt spår med utsläppen...

Vi behöver fasa ut 95 000 TWh fossilbränslen

Source: IEA, World Energy Outlook 2023

Fossilfri energi ökar men det behöver gå snabbare

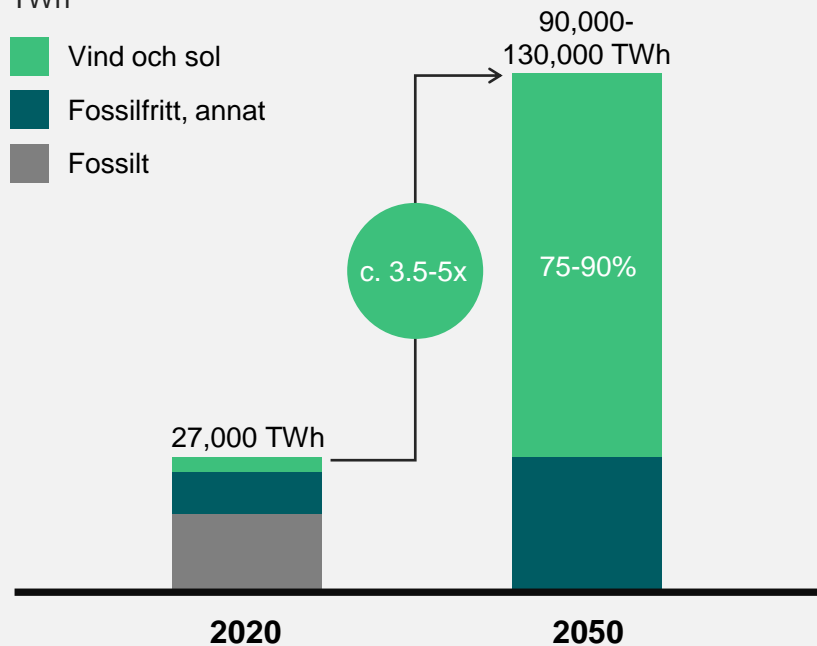
Baklängesräkna från 2050 och anta att vi lyckas – vad krävs?

Fossilfri el och vätgas – vår bästa möjlighet

Global elproduktion

TWh

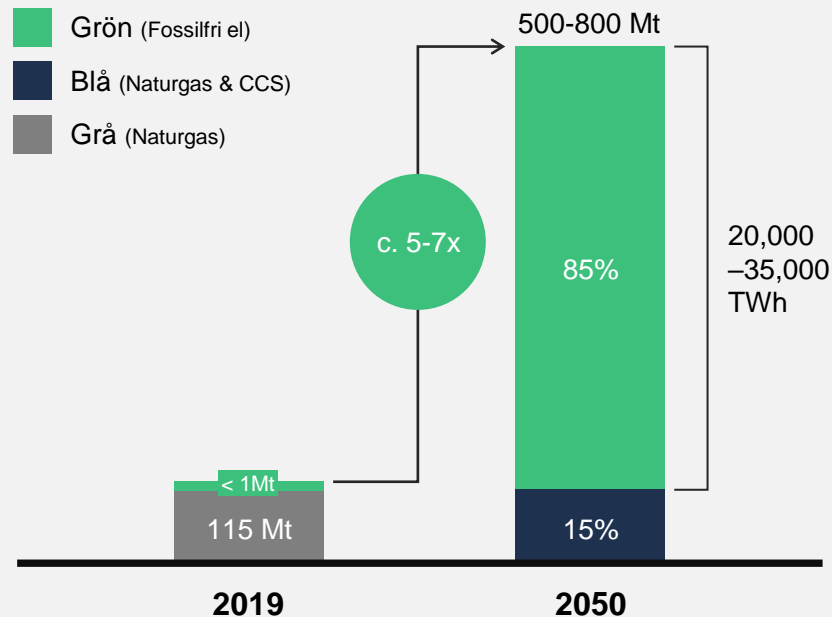
- Vind och sol
- Fossilfritt, annat
- Fossilt

Global vätgasproduktion

Mt / year

- Grön (Fossilfri el)
- Blå (Naturgas & CCS)
- Grå (Naturgas)

Source: Energy Transitions Commission

Energiintensiva industrier är en viktig del av problemet – och lösningen

Material orsakar stora CO₂-utsläpp när de framställs

Stål	2.3 miljarder ton/år
Cement	2.2 miljarder ton/år
Plast	1.5 miljarder ton/år

≈ 20% av världens CO₂-utsläpp

Plast
Stål
Cement

Vätgas behövs till...

Höga temperaturer

Kemisk reduktion

Råvara till ammoniak

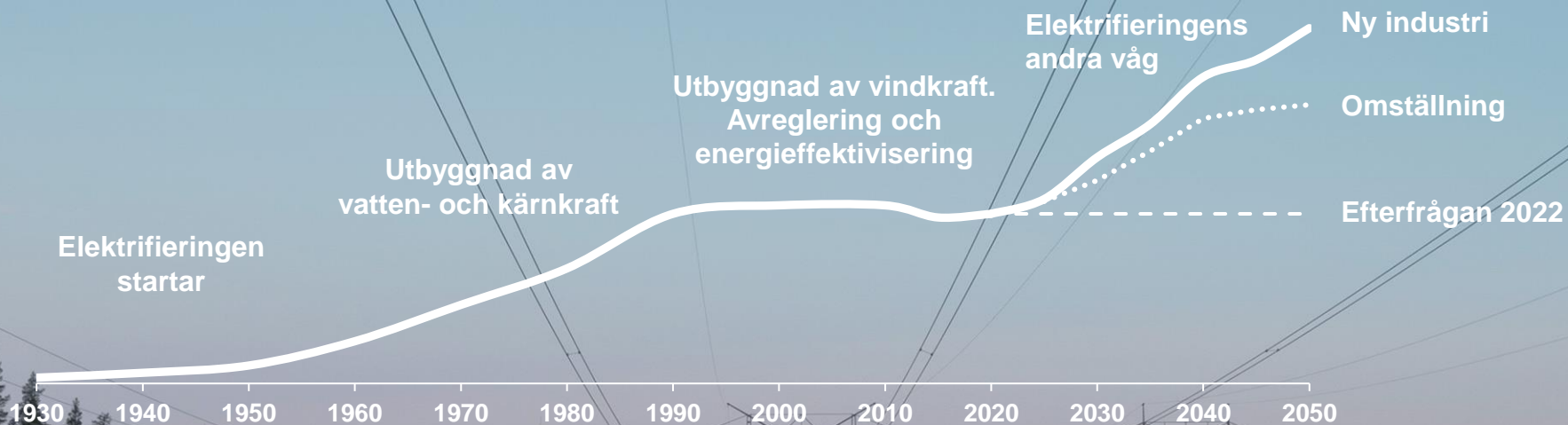
Råvara till kolväten

Svenskt perspektiv

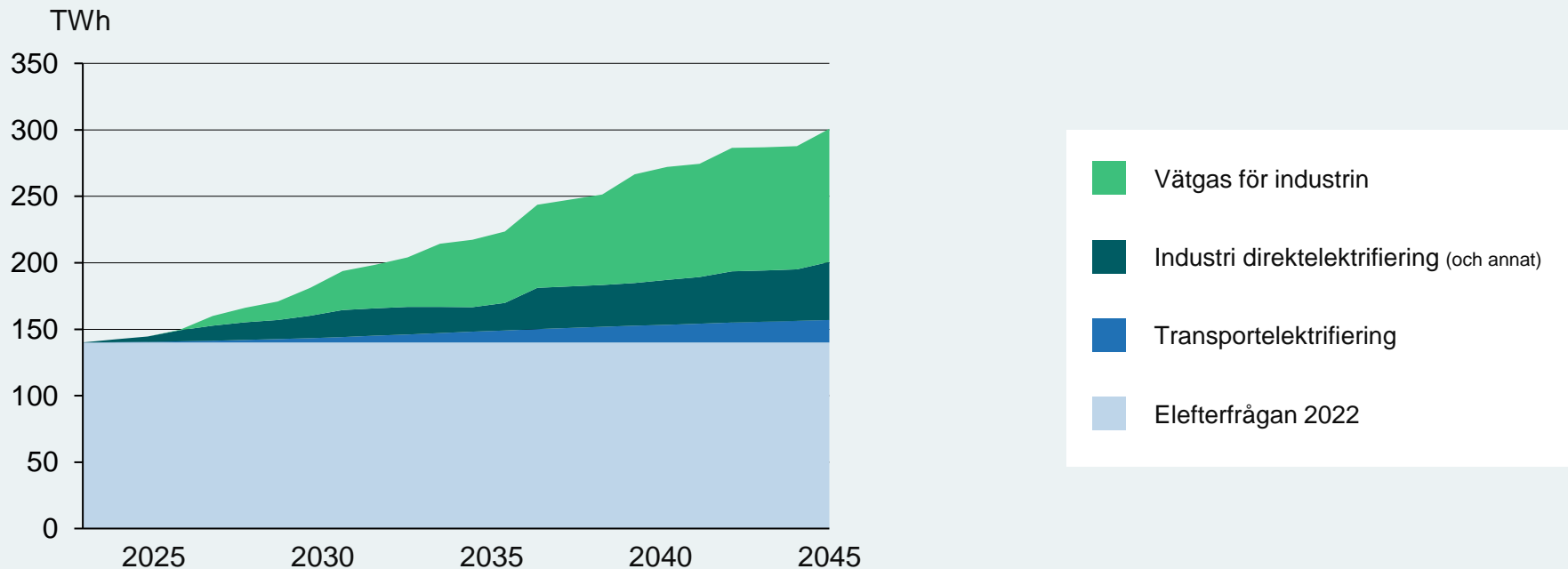
Vägen till nyindustrialisering för Sverige

Sveriges elbehov – historiskt och prognostiserat

Vägen till nyindustrialisering för Sverige

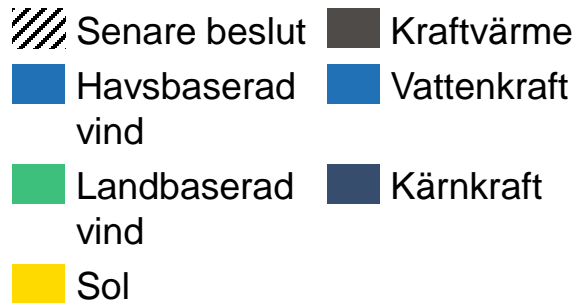
Industrins och transportsektorns beräknade efterfrågan

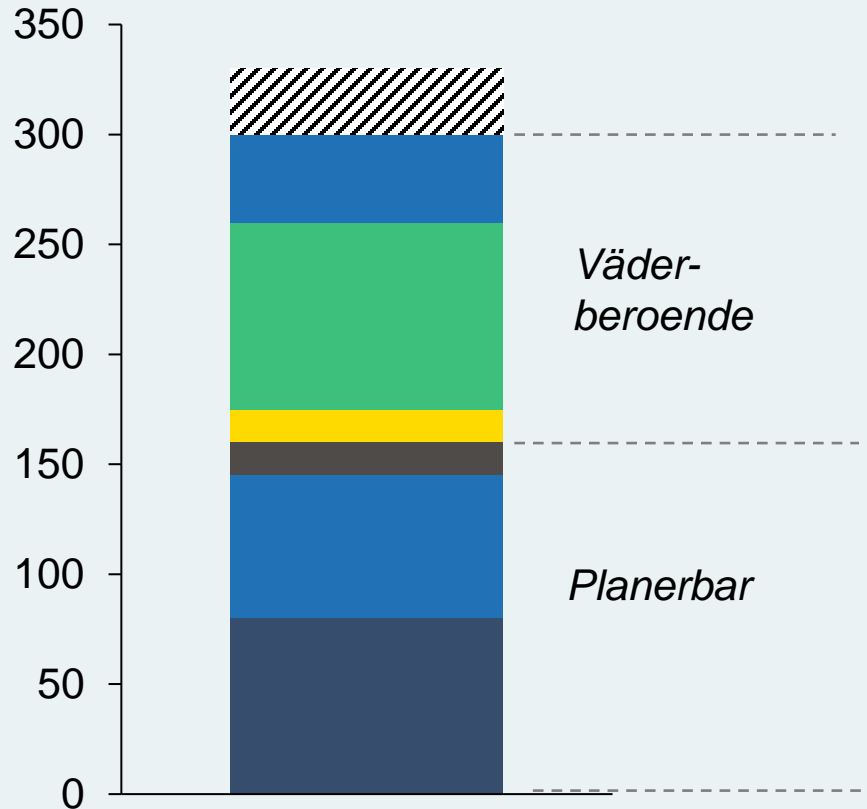
Källa: Vattenfalls analys, baserad på industridialoger samt "Myndighetsgemensam uppföljning av samhällets elektrifiering" Dec 2022

Elproduktion

Möjlig kraftmix 2045 inklusive existerande produktion

TWh

Industrins omställning

Fossilfritt stål i samarbete med SSAB/LKAB

+

=

+

Iron ore pellets

Hydrogen

Sponge iron

Water

HYBRIT

FOSSIL-FREE STEEL

May 2021

August 2021

October 2021

June 2022

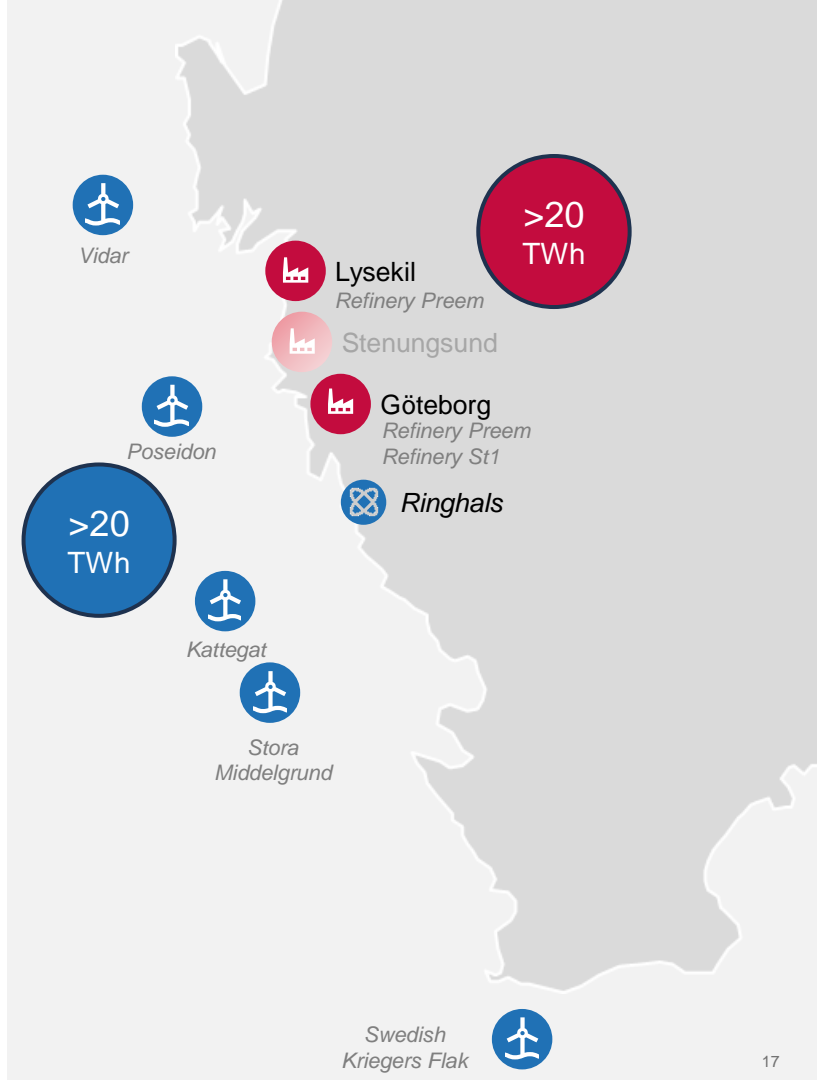

Västkusten – det nya Norrland?

- ➔ Ca 3 miljoner ton CO₂ per år från industrin – 6% av Sveriges utsläpp
- ➔ Stark vilja att ställa om från raffinaderi- och petrokemins sida
- ➔ Fossilfri el och vätgas – stor potential med havsbaserad vindkraft, vätgaslager mm
- ➔ Gemensamma försök att bygga smarta värdekedjor för storskalig, disruptiv omställning

Effekttillräcklighet

Kapacitetsutmaningen behöver mötas genom tre olika sorters flexibilitet

10-15 GW
Behov till 2035

Behov av hög effekt under några timmar

3-5 GW

Energibalans över dagar & veckor

7-8 GW

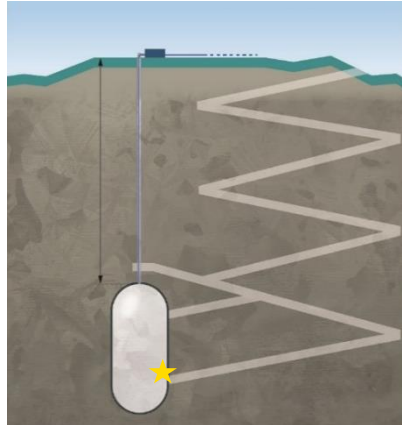
Reservkraft för situationer som uppstår sällan

1-2 GW

Beprövad teknik får nytt liv

Vätgaslager – Lined Rock Cavern (LRC)

- Beprövad för naturgas – testas för vätgas i HYBRIT
- Kan sänka kostnaden för vätgasproduktion
- Förbättrar elsystembalansen i viktig tidskala
- Upp till 250 bar och 120 000 m³ per gaslager
- Motsvarar ca 1 000 000 elbilar per gaslager

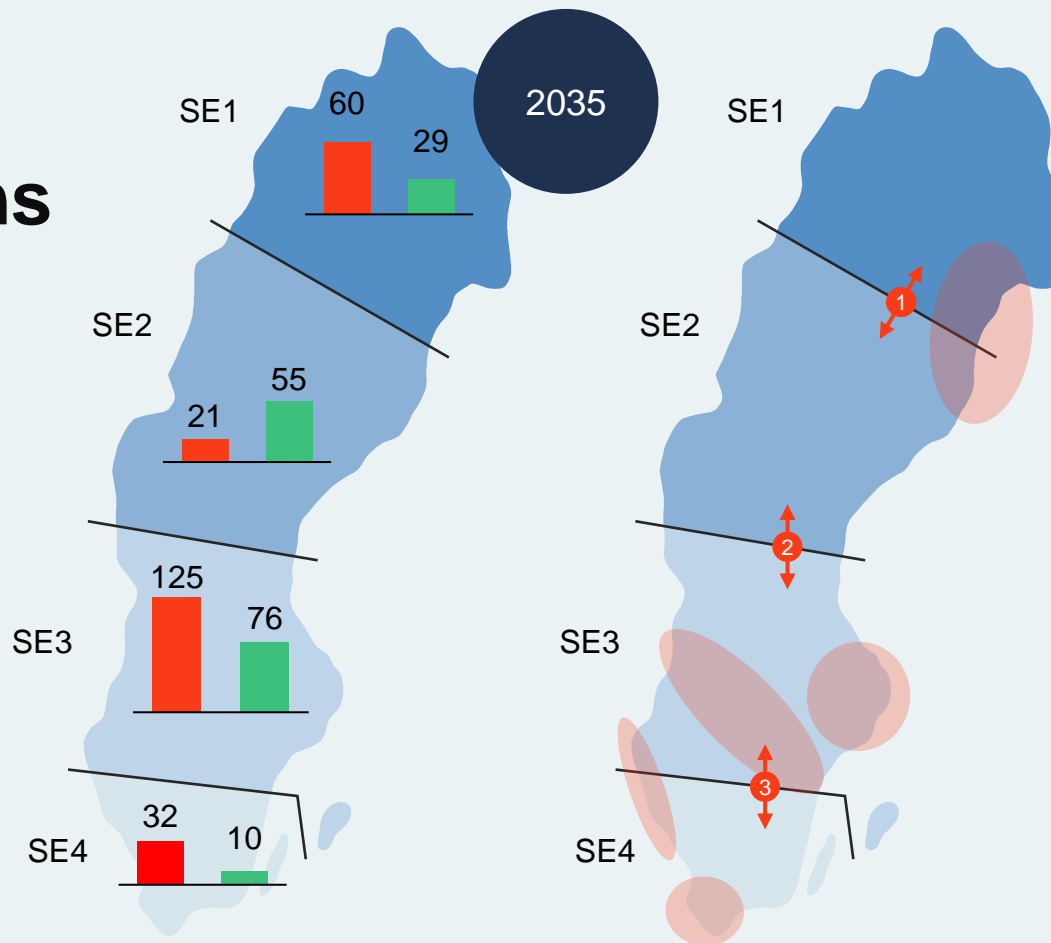
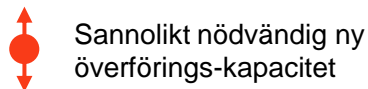
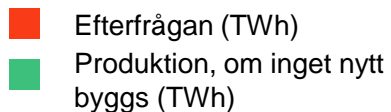
HYBRIT: Vätgaslager sänker kostnaden med upp till 40 procent

HYBRIT:s vätgaslager har nu testats kommersiellt på elmarknaden och de mycket positiva resultaten är viktiga för industrins omställning. Fossilfri vätgas är en förutsättning för att kunna producera fossilfritt stål och genom att lägga till lagring kan den rörliga kostnaden för vätgasproduktion sänkas rejält, med mellan 25 till 40 procent. HYBRIT är ett samarbete mellan SSAB, LKAB och Vattenfall sedan 2016.

Infrastruktur

Energiöverföring

Kritiska områden och flaskhalsar finns redan och måste adresseras

Vätgasledningar kan avlasta elnätet och minska både investeringskostnader och intressekonflikter

- **H₂-ledningar**
(inom vätgasklustren, innan 2035)
- **Potentiella senare H₂-ledningar**

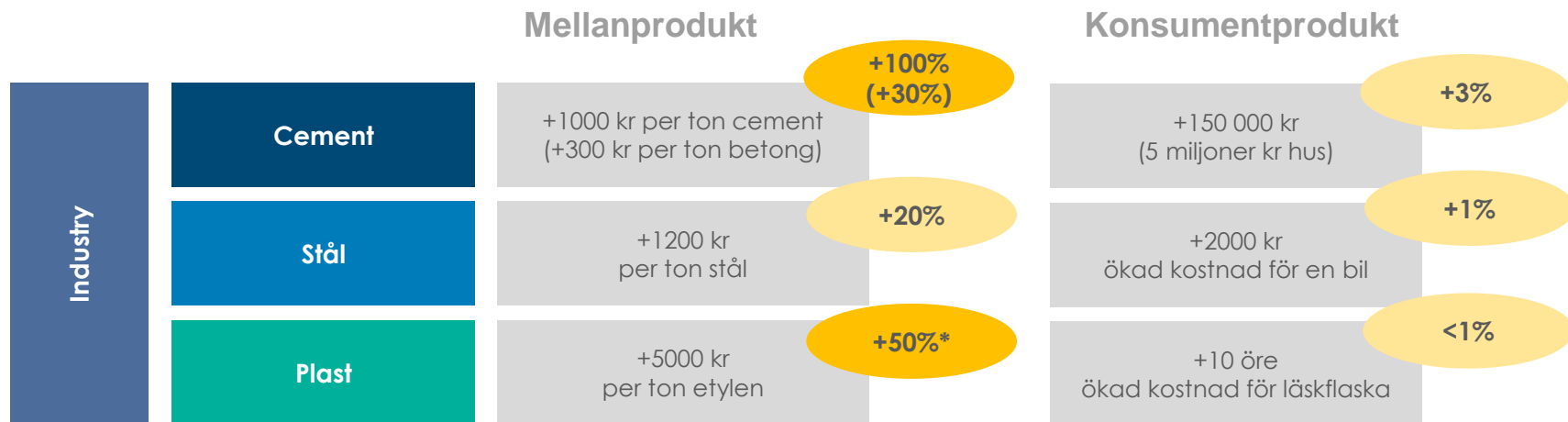
Men blir det lönsamt?

Efterfrågan finns redan och är hög

- kommer vara en premiummarknad i början

Omställningens påverkan på produktkostnader

SEK / % prisökning

Det egentliga affärscaset

Kostnaden för omställningen

2%

av global BNP

Källa: The Energy Transition Commission

Kostnaden för att inte göra något

20%

av global BNP

Tack!

Mikael Nordlander
Director
Industry Decarbonisation